داکتر راضیه بهار قریشی

۲۰۲۲/۱۰/۱۷

نکاتی در مورد«مِرگی یا صرع» در قاموس کبیر افغانستان

صرع شایع ترین اختلال جدی عصبی است که در تمام سنین روی می دهد. البته احتمال بروز آن در اوایل دوران کودکی و پس از 65 سالگی بیشتر است.
عوامل مختلفی بر میزان بروز و شیوع حمله های تشنجی تاثیر می گذارند ، اما تقریباً حدود 5 تا 10 درصد مردم حداقل دچار یک حمله شده اند و بیشترین میزان بروز آن در اوایل کودکی و اواخر بزرگسالی است. خوب است بدانید حدود 50 میلیون نفر در سراسر جهان مبتلا به صرع هستند .

علل صرع(مِرگی)

از هر 10 مورد بیماری صرع ، در 6 مورد ، علت زمینه ای مشخصی وجود ندارد.
صرع ممکن است پس از آسیب یا تخریب مغز در اثر عفونت ، سکته مغزی ، تومور مغزی یا ایجاد بافت جوشگاهی (اِسکار) ناشی از ضربه به سر روی دهد.
استعداد نسبت به صرع ممکن است به صورت فامیلی موجود باشد.
عوامل برانگیزاننده صرع
عوامل برانگیزاننده حمله صرعی عبارتند از : مصرف الکل ، تب ، استرس ، نور دستگاههای رقص نور ، نور مانیتور کامپیوتر و بازی های کامپیوتری ، موسیقی ، خستگی ، مطالعه ، ریختن آب گرم بر روی سر ، ازدیاد تهویه و ازدیاد دمای بدن در اثر آفتاب زدگی.
اما محرومیت از خواب ، از عوامل پر قدرت برانگیزاننده ی صرع است . بیمار باید هر شب به مقدار کافی بخوابد و از برنامه ی غذایی متعادل ، و کنترل مؤثر استرس برخوردار باشد.
نکته : در کودکان مبتلا به صرع ، احتمال وجود مشکلات ذهنی 3 تا 9 برابر بیشتر از سایر کودکان است.
اختلال توجه ، بیش فعالی کودکان مبتلا به صرع 3 تا 5 برابر بیشتر است و کودکان مبتلا به صرع به طور قابل ملاحظه بیشتر دچار افسردگی و اضطراب می شوند.
مراجعه به پزشک صرع
چه هنگام باید به پزشک مراجعه کرد ؟
وجود تشخیص بیماری صرع به این معنی نیست که هرگاه فرد مبتلا ، دچار تشنج شد باید به پزشک مراجعه کند (البته در صورتی که بیمار یا اعضای خانواده او به خوبی از اقداماتی که باید در زمان حمله به عمل آورند آگاهی داشته باشند).
چنانچه فردی برای اولین بار دچار حمله تشنجی شده است باید توسط پزشک معاینه شود.
مراجعه به پزشک در موارد زیر ضروری است:
اگر حمله تشنجی بیش از 5 دقیقه به طول بیانجامد.
اگر حمله تشنجی به آهستگی بهبود بیابد.
چنانچه حمله دوم بلافاصله بعد از حمله اول روی دهد.
در صورتی که بیمار ، باردار یا مبتلا به دیابت است.
چنانچه حملات از نظر تعداد دفعات و شدت دچار تغییر شده اند.
چنانچه نحوه احساس بیمار در طول حملات و پس از آن تغییر کرده اند.
چنانچه قبل از شروع حمله ، سردرد ناگهانی و شدید یا سایر علایم و نشانه های سکته مغزی ، مانند ضعف یا کرختی یک طرف بدن ، کاهش بینایی ، گیجی ، یا مشکلات هماهنگی بدن یا اختلالات تکلمی وجود داشته باشند.
کمک به بیمار مبتلا به صرع

اگر فردی را مشاهده کردید که دچار حمله تشنجی شده است ابتدا بلافاصله امداد پزشکی درخواست کنید و سپس اقدامات زیر را به عمل آورید:
به آرامی ، بیمار را به یک طرف بچرخانید (وضعیت ریکاوری) و شئ نرمی (بالش یا پتو) را در زیر سر او قرار دهید و یقه پیراهن وی را باز کنید.
انگشتان خود یا شئ دیگری را در دهان بیمار قرار ندهید . این کار ، تنها موجب گاز گرفتگی انگشتان شما و آسیب دندان ها و زبان بیمار می شود.
سعی کنید تا جلوی تشنج کردن بیمار را بگیرید و یا با فریاد زدن یا تکان دادن بدن بیمار ، او را بیدار کنید . اگر بیمار در حال حرکت کردن است ، اشیاء خطرناک را از او دور نمایید.
به دنبال دستبند ، بازوبند یا گردن بند هشدار دهنده در نزد بیمار بگردید . بر روی این وسایل آدرس یا شماره تلفن فردی که باید در موقعیت اضطراری به او مراجعه نموده و داروهایی که باید بیمار در زمان حمله مصرف کند نوشته شده اند.
تا زمان رسیدن امداد پزشکی نزد بیمار بمانید.

عوارض صرع **(مِرگی)**

احتمال بروز ضربه به سر در صورت به زمین افتادن بیمار.
احتمال غرق شدن بیمار ، در صورتی که حمله صرعی در هنگام شنا روی دهد و یا احتمال خفگی در وان حمام ، یا بروز حمله در زمان استحمام وجود دارد.
حمله ای که موجب کاهش هوشیاری یا کنترل می شود ، چنانچه در هنگام رانندگی یا کار با وسایل خطرناک روی دهد می تواند عوارض جبران ناپذیری را به دنبال داشته باشد.
حمله هایی که در طول حاملگی روی می دهند برای مادر و فرزند خطرناک هستند و بعضی داروهای ضد صرع ، خطر بروز ناهنجاری های مادرزادی را افزایش می دهند.
به یاد داشته باشید تمام داروهای ضد صرع ، دارای تعدادی عوارض جانبی از جمله خستگی ، گیجی و افزایش وزن هستند.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ